

A kikötő.

(A vállalati munkák. — Nyilatkozat a városházáról.)

A budapesti kereskedelmi kikötő, amelynek kérdését ébren igyekezett tartani a Vállalkozók Lapja is, s amely évtizedek óta foglalkoztatja úgy a miniszteriumokat, mint a fővárost, most — a sok terv és tanácskozás után — bizonyos konkrétebb fejezethez jutott azzal, hogy a főváros közgazdasági osztálya a kikötő dolgában előterjesztést tett.

Régebben is, de különösen attól az időtől kezdve, hogy a budapesti kereskedelmi és iparkamara 1892-ben felirattal járult a kereskedelmi miniszter elé, a kikötő dolgával időszakonként sokat foglalkoztak, most azonban a nagy probléma olyan ponthoz jutott, amelyből a megvalósulás ielő lehet és kell kiindulni. Ez a felfogás a városházán is, ahol egyik legelőkelőbb helyről a következő felvilágosítást kaptuk ebben az ügyben:

Az előterjesztés, amelyet a közgazdasági osztály adott ki, az első lépés ahoz, hogy most már valami történjék a kereskedelmi kikötő ügyében. Eddig a főváros részéről csak indítványokat tettek, de semmiféle hivatalos állásfoglalás nem volt. Már pedig éppen a fővárosnak kell itt állást foglalnia, mert hiszen a kikötő megépítésének terhe — legalább is nagy részben — őt illeti majd.

A közgazdasági ügyosztály éppen azért

nehéz helyzetben volt ez alkalommal. Feladata inkább oda irányult, hogy összegyűjtse az anyagot és ismertesse az egész kérdés történetét, semmint javaslatot tegyen. Mindazok a számítások, amelyeket az előterjesztés felsorol, csak hozzávetőleges tájékozást nyújtanak s csupán arra való, hogy igazolják, miszerint a fővárosnak mindent el kell követnie arra nézve, hogy a kikötő saját kezelésében maradjon.

Az előterjesztésnek egy konkrét javaslata van, még pedig az, hogy a főváros közgyűlése kérje meg a kormányt arra, hogy alakítson egy bizottságot, amelybe a kereskedelemügyi, földmívelésügyi és pénzügyminiszteriumnak, a fővárosnak és a közmunkák tanácsának képviselői küldessenek ki. Tulajdonképen azt a célt szolgálja az előterjesztés, hogy azok, akik a kereskedelmi kikötőnek megvalósításával foglalkoznak, minden anyagot és számítást együtt találjanak.

A kérdés iránt elsősorban az államnak kell most figyelemmel lennie. Nagyon fontos dolog ugyanis az, hogy a soroksári Duna-ág folyamatban lévő kiszélesítési művénél a munkálatok úgy folyanak, hogy azok alapul szolgáljanak azután a Csepel szigeten felépülő kereskedelmi kikötőhöz.

A kikötő építését 1917-ben kezdheti meg a főváros s addig a vízszabályozási munkák — amelyek egy kissé elmaradtak eredeti programjuktól — elkészülnek, s kívánatos, hogy a kikötő számára is készüljenek.

*

A költségek, — amelyek elárulják, hogy milyen munkálatok lesznek végzendők a kikötő kiépítésénél — így oszlanak meg:

Ha a kormány a mederkiszélesítést és partbiztosítást elhatározza, akkor ennek folytatásaképpen a főváros megépítheti a rakparton szükséges vágányzatokat, továbbá a szükséges berendezéseket. Így az utakat, csatornázást, világítási berendezést, raktárakat, darukat és daruvágányokat, valamint egyéb szükséges felszereléseket. A munkák ilyen módon való megosztása mellett a költségek így alakulnának:

A csepelszigeti kisajátítás (nem számítva az erzsébetfalvi részt, amely a főváros területéhez volna csatolandó), a földmunkák és rakpartbiztosítás címén felsorolt tételek az államot terhelnék, a vasutak, utak, kezelési épületek, raktárak, berendezések és különféle

felszerelések címén felvett tételeket pedig a városnak kellene fedeznie.

Az állam terhére eső összeg pedig ez lenne: csepeli kisajátítás 3.109 korona, kotrásj többlet 1.650.000, partbiztosítás csupán rézsüvel 403.437, partbiztosítás 1000 méter merőleges parttal 1.079.747. lejáró lépcsők 74.422, tervezések és előre nem látottak 200.000 korona: összesen csupán rézsüvel 2.330.968 korona. összesen 1000 folyóméter merőleges parttal 3.007.278 korona.

A főváros terhére esnék pedig: az erzsébetfalvi kisajátítás 96.000 korona, vágányzat 600.000, közutak és kövezések 1.400.000, raktárak 720.000, rakodókészülékek 700.000, kezelőépületek 300.000, világítóberendezések 110.000, csatornázás 150.000, tüzoltófelszerelések 50.000, vontató- és mentőhajók 200.000, tervezések és előre nem látottak 400.000 korona, összesen 4.726.000 korona.